

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 septembrie 2015

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 martie 2015 declarat de avocatul Popescu Petru în numele inculpatei

Gherman Lidia Fiodor, născută la 25 februarie 2014, originară și domiciliată în or.Șîngerei, str.Ciulucului 17.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 08.10.2013 - 03.02.2014,
2. Instanța de apel: 26.02.2014 - 04.03.2015,
3. Instanța de recurs: 07.07.2015 - 30.09.2015.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Șîngerei din 03 februarie 2014, Gherman Lidia a fost achitată de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală Gherman Lidia a fost pusă sub învinuire pentru faptul că, la 28 mai 2013, aproximativ la ora 11.00, în urma unei certii apărute spontan în baza relațiilor reciproc ostile cu vecinii Milentieva Maria și Cerevatov Galaction, a pătruns fără consimțământul ultimilor în gospodăria lor din str.Ciulucului 19, or.Șîngerei, unde a amenințat-o cu toporul pe Milentieva Maria, aceasta blocându-se în garajul din gospodărie și, necătfînd la vîrsta înaintată a lui Cerevatov Galaction, l-a apucat pe ultimul de gît, îmbrîncindu-l la pămînt, prin ce a cauzat ambilor suferințe fizice și psihice. Deși, în timpul acțiunilor sale ilegale, a fost preîntîmpinată de mai multe ori de către Cerevatov Galaction de a părăsi gospodăria lor, Gherman Lidia nu a reacționat, fiind scoasă din gospodăria părților vătămate de către soțul acesteia, Gherman Nicolae.

3. Împotriva sentinței au declarat apel procurorul și avocatul L.Ganușceac în numele părților vătămate G.Cerevatov și M.Milentieva, care au solicitat:

- procurorul, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care L.Gherman să fie recunoscută vinovată și condamnată în baza art.179 alin.(2) Cod penal la 1 an închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, în temeiul art.90 Cod penal, pe motiv că instanța incorect și-a întemeiat concluziile de achitare doar pe probele apărării, pe care le-a considerat obiective și pertinente, pe cînd acestea vin în contradicție cu probele acuzării, pe care instanța neîntemeiat le-a respins ca neveridice; instanța, considerînd că declarațiile părților vătămate cu referire la ziua comiterii infracțiunii sînt contradictorii, incorect le-a apreciat critic și nu a ținut cont de vîrsta înaintată și starea sănătății a acestora, de faptul că despre evenimentele relatate au dat declarații după decurgerea unui anumit timp, din care motiv au declarat cu aproximație data comiterii infracțiunii și aceste divergențe nu pot servi ca bază de a constata că nu a avut loc fapta infracțiunii; instanța a ignorat atît

explicațiile lui G.Cerevatov și M.Milentieva, cât și a soților Gherman date la 29.05.2013, în care au declarat că cu o zi înainte, adică pe 28.05.2013, între ei a avut loc un conflict, astfel neîntemeiat a pus la baza soluției de achitare doar declarațiile inculpatei, precum că nu putea să comită fapta, fiindcă la 28.05.2013 nu s-a întâlnit cu părțile vătămate, aflându-se la spital cu nepoțelul; instanța incorect a reținut declarațiile martorului M.Gherman și extrasul din fișa medicală a copilului S.Delinshii, pe când acestea urmau a fi apreciate critic, din motiv că extrasul are semne de modificare a datei și nu demonstrează faptul că anume inculpata s-ar fi aflat pe 28.05.2013 la spital cu nepotul, iar martorul este fiica inculpatei, și cele declarate de aceasta nu au fost confirmate prin alte mijloace de probă; instanța incorect a concluzionat că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, lipsind vătămarea lui G.Cerevatov, deoarece nu în toate cazurile violența trebuie să fie urmată neapărat de cauzarea vătămarilor corporale, aceasta poate să aibă ca consecințe dureri fizice sau manifestată ca violență psihică;

- avocatul în numele părților vătămate, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a inculpatei conform învinuirii înaintate, invocând că instanța neîntemeiat a constatat lipsa faptei infracțiunii în acțiunile lui L.Gherman, punând la bază doar probele apărării, respingându-le neîntemeiat pe cele ale acuzării, care, analizate în ansamblu, dimpotrivă demonstrează vinovăția inculpatei în cele incriminate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 martie 2015, au fost admise apelurile declarate de procuror și avocatul L.Galușceac în numele părților vătămate, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care L.Gherman a fost condamnată în baza art.179 alin.(2) Cod penal la amendă în mărime de 200 unități convenționale.

4.1. Pentru pronunțarea hotărârii date instanța de apel a constatat că, Gherman Lidia, la 28 mai 2013, aproximativ la ora 11.00, în urma unei cerți apărute spontan în baza relațiilor reciproc ostile cu vecinii Milentieva Maria și Cerevatov Galaction, a pătruns fără consimțământul ultimilor în gospodăria lor din str.Ciulucului 19, or.Sîngerei, unde a amenințat-o cu toporul pe Milentieva Maria, aceasta blocându-se în garajul din gospodărie și, necătfînd la vârsta înaintată a lui Cerevatov Galaction, l-a apucat pe ultimul de gît, îmbrîncindu-l la pămînt, prin ce a cauzat ambilor suferințe fizice și psihice. Deși, în timpul acțiunilor sale ilegale, a fost preîntîmpinată de mai multe ori de către Cerevatov Galaction de a părăsi gospodăria lor, Gherman Lidia nu a reacționat, fiind scoasă din gospodăria părților vătămate de către soțul acesteia.

În motivarea soluției date instanța de apel a indicat că, verificînd legalitatea hotărârii contestate, ținînd cont de dispozițiile art.415 alin.(2¹) Cod de procedură penală, audiind suplimentar inculpata, părțile vătămate, martorul M.Ignatiuc, dînd citire și probelor scrise, a conchis că prima instanță nu le-a dat o apreciere obiectivă în raport cu prevederile art.100-101 Cod de procedură penală, care analizate în ansamblu demonstrează vinovăția inculpatei L.Gherman în săvîrșirea faptei imputate.

Concluziile instanței privind vinovăția inculpatei în săvîrșirea infracțiunii menționate au fost bazate pe probele cauzei, și anume pe declarațiile:

- părții vătămate M.Milentieva, care a declarat că pe 28 sau 29.05.2013, în jurul orei 10.00, în curtea gospodăriei sale a intrat vecina L.Gherman, care a amenințat-o cu un topor și cu omorul, l-a apucat de gît pe G.Cerevatov, apoi l-a îmbrîncit la pămînt, adresîndu-se în adresa lor cu cuvinte necenzurate, pînă în momentul cînd a apărut soțul acesteia, N.Gherman, care cu forța a scos-o din ograda lor;

- părții vătămate G.Cerevatov, care a relatat că în una din zilele lunii mai 2013, pe la or 11.00, L.Gherman a intrat în ograda lor ținînd în mînă un topor, cu care i-a amenințat cu moartea, pe dînsul l-a apucat de gît, s-a adresat în adresa soției cu cuvinte înjurioase, iar la

cerințele sale de a părăsi gospodăria sa, dînsa nu a reacționat, pînă cînd nu a venit soțul ei și a scos-o cu forța din ogradă;

- martorului M.Ignatiuc, care a explicat că despre cele întîmplate a aflat de la M.Milentieva, care i-a comunicat că vecina L.Gherman a intrat în gospodăria lor, unde locuiește cu G.Cerevatov, declanșînd un conflict și adresîndu-se în adresa acestora cu cuvinte înjurioase. A mai declarat că, în ziua incidentului, dînsul a adus în ograda părților vătămate materiale de construcție, unde se afla și N.Gherman, care l-a numit și pe el cu cuvinte necenzurate, și că în momentul conflictului G.Cerevatov i-a rugat pe soții Gherman să părăsească ograda lor;

și actele cauzei:

- materialul de control pe marginea apelului telefonic recepționat de către IP Sîngerei la 29.05.2013, ora 15.30, în legătură cu conflictul apărut dintre M.Milentieva și L.Gherman, ce s-a finisat cu adoptarea unei încheieri de încetare a cazului din lipsa martorilor ce ar dovedi existența faptei;

- procesele-verbale din 27.07.2013 și 06.09.2013 de confruntare între bănuita L.Gherman și partea vătămată M.Milentieva, prin care ultima și-a susținut declarațiile privind existența faptei;

- procesul-verbal din 06.09.2013, de cercetare a gospodăriei M.Milentieva și răspunsul Primăriei Sîngerei, prin care se atestă că cet.Gherman nu au dreptul să pretindă la hudicioară pentru a avea acces în ograda lor, aceasta conform titlului de autentificare a deținătorului de teren, aparține cu drept de proprietate privată cet.G.Cerevatov.

Astfel, reieșind din probele sus-menționate, instanța de apel a conchis că vinovăția inculpatei în săvîrșirea infracțiunii de violare a domiciliului părților vătămate, prin pătrundere și rămînerea ilegală în el a fost dovedită, iar acțiunile acesteia corect urmează a fi încadrate în prevederile art.179 alin.(2) Cod penal, în prezența agravantei „cu aplicarea violenței”.

Totodată, instanța de apel a respins versiunea inculpatei, precum că dînsa la 28.05.2013 s-ar fi aflat în instituția medico-sanitară Sîngerei, deoarece date obiective ce ar demonstra veridicitatea acestei versiuni nu au fost acumulate, decît extrasul din fișa medicală. Mai mult că, materialul acumulat în temeiul adresării telefonice a lui M.Milentieva la CPR, este datat cu 29.05.2013, ceea ce confirmă producerea faptei în ziua de 28.05.2013, iar adresarea ulterioară a acesteia la 13.06.2013 la procuratură, a fost determinată doar de neprimirea răspunsului la plîngerea inițială.

Instanța de apel a considerat că, prima instanță, neîntemeiat a respins declarațiile părților vătămate, pe motiv că la ei nu au fost depistate vătămări corporale, deoarece lipsa datelor referitor la leziunile corporale la părțile vătămate, nu exclude aplicarea față de ei a violenței psihice din partea inculpatei, învinuirea adusă fiind formulată tocmai în acest sens, iar neanexarea la dosar a toporului ca corp delict, nu poate fi apreciată ca necomiterea faptei, or acesta nu a fost pus în aplicare, iar prezența sau lipsa lui nu influențează la existența componentei de infracțiune, obiectul juridic special al cărei constituie relațiile sociale referitoare la inviolabilitatea domiciliului, care potrivit cazului din speță s-a consumat.

Cît privește declarațiile martorilor M.Gherman și N.Gherman, instanța de apel le-a apreciat critic din motivul relațiilor lor de rudenie cu inculpata, fiind date cu scopul de a o ajuta pe aceasta să scape de răspunderea penală.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei inculpatei, instanța de apel, ținînd seama de prevederile art.61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvîrșite, ce face parte din categoria celor mai puțin grave, de persoana inculpatei, care nu are antecedente penale, se caracterizează pozitiv la locul de trai, precum și lipsa circumstanțelor ce ar agrava răspunderea penală, a conchis de a-i stabili o pedeapsă sub formă de amendă, aceasta fiind utilă pentru corectarea inculpatei.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul P.Popescu în numele inculpatei care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art.3 alin.(8) Cod de procedură penală, că toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, urmează a fi interpretate în favoarea inculpatei; concluzia instanței de apel referitor la data comiterii faptei este una nefondată, nefiind prezentate în sensul dat careva probe; instanța a lăsat fără apreciere faptul că partea vătămată M.Milentieva a doua zi a telefonat la IP Sîngerei, însă din lipsă de probe a fost emisă încheierea de încetare a cazului, pe marginea acțiunilor ilegale întreprinse de L.Gherman privind violarea de domiciliu cu aplicarea violenței față de G.Cerevatov; nu a fost demonstrată cu certitudine amenințarea cu moartea sau prezența toporului, care nu a fost recunoscut ca corp delict; instanța urma a aprecia critic declarațiile părții vătămate G.Cerevatov, privind aplicarea loviturilor de către inculpată, deoarece nu a solicitat acordarea asistenței medicale; alibiul inculpatei că în dimineața zilei de 28.05.2013 s-a aflat în policlinica or.Sîngerei se dovedește prin registrul de primire a pacienților din data de 29.05.2013, fapt ce a stat la baza sentinței de achitare; la examinarea cauzei, instanța de apel, contrar prevederilor art.81 Cod de procedură penală, după decesul lui G.Cerevatov la 31.08.2014, nu a recunoscut careva persoană în calitate de succesori a părții vătămate.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit textului recursului declarat de avocatul P.Popescu în numele inculpatei, ca temei de casare a deciziei instanței de apel se invocă art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Raportînd normele nominalizate la situația în cauză, Colegiul penal constată că temeiurile la care se referă autorul recursului nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Colegiul penal constată că instanța de apel a fost în drept și, de fapt, întemeiat a dat o nouă apreciere, alta decît cea făcută de prima instanță, probelor cauzei, motivîndu-și detaliat și clar soluția adoptată, expunîndu-se argumentat din care motiv a ajuns la concluzia de vinovăție a inculpatei L.Gherman în comiterea infracțiunii incriminate.

Instanța de apel, rejudecînd cauza în fapt și în drept, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, a audiat suplimentar inculpata, părțile vătămate G.Cerevatov și M.Milentieva, martorul M.Ignatiuc, a cercetat actele cauzei și, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere obiectivă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care în ansamblu, coroborează între ele și nu trezesc careva dubii.

În opinia Colegiului penal, întemeiat și argumentat sînt puse la baza hotărîrii pronunțate de către instanța de apel probele sus-menționate, care sînt amănunțit descrise în decizia instanței de apel și la pct.4.1. al prezentei decizii, și care cert dovedesc vinovăția lui L.Gherman în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.179 alin.(2) Cod penal.

Anume reieșind din probele cercetate în ședința de judecată instanța de apel just a conchis ca dovedită fapta incriminată acesteia - de violare de domiciliu, adică pătrunderea și rămânerea ilegală în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia și refuzul de a-l părăsi la cererea ei, săvârșite cu aplicarea violenței și cu amenințarea aplicării ei.

După cum rezultă din teoria dreptului penal, latura obiectivă a violării de domiciliu include fapta prejudiciabilă care ia forma acțiunii sau inacțiunii - pătrunderea fără consimțământul victimei, rămânerea ilegală, refuzul de a-l părăsi, la cererea victimei.

În speță cert s-a constatat că inculpata a pătruns ilegal fără consimțământul părților vătămate în gospodăria acestora, unde i-a amenințat, înjurat, aplicând violență față de G.Cerevatov, refuzând de a părăsi domiciliul la cererea acestuia, fapt confirmat prin declarațiile părților vătămate M.Milentieva, G.Cerevatov și a martorului M.Ignatiuc.

În sensul dat, Colegiul penal reține că prin acțiunile sale inculpata a realizat latura obiectivă a infracțiunii de care a fost recunoscută vinovată, adică pătrunderea sau rămânerea ilegală în domiciliul, fără consimțământul victimei, refuzul de a-l părăsi, la cererea victimei.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art.179 Cod penal se caracterizează prin intenție directă, motivul infracțiunii poate fi diferit. În speță, se atestă cu certitudine intenția inculpatei de a pătrunde fără consimțământul părților vătămate în domiciliul acestora, urmărind scopul de a se răfui din cauza relațiilor ostile.

Varianta agravată a violării de domiciliu, prevăzută la alin.(2) art.179 Cod penal presupune săvârșirea acestei infracțiuni cu aplicarea violenței sau cu amenințarea aplicării ei. Pentru a fi aplicată răspunderea în baza normei menționate, este necesar ca violența sau amenințarea cu violența să urmărească scopul violării de domiciliu și să se aplice înainte de a se consuma violarea de domiciliu. Din circumstanțele de fapt reținute de instanța de apel, din declarațiile părților vătămate, dar și din rechizitoriu, rezultă că inculpata L.Gherman a amenințat-o cu violență pe M.Milenteva și a aplicat violență față de G.Cerevatov, apucându-l de gât și îmbrâncindu-l.

Totodată, Colegiul penal reține că prin amenințarea cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, trebuie de înțeles acea formă a violenței psihice, care presupune efectuarea de către făptuitor a unui act de natură să inspire victimei temere, care o pune în situația de a nu mai avea resursele psihice necesare pentru a rezista constrângerii. Amenințarea trebuie să aibă un caracter real și imediat, care se realizează pe cale verbală, în scris, prin gesturi, atitudini, prin acțiuni concludente. Prin urmare, și din acest punct de vedere argumentul recurentului, precum că nu s-a demonstrat că inculpata ar fi amenințat părțile vătămate, urmează a fi respins.

Reieșind din cele expuse, nu pot fi reținute argumentele invocate în recurs, precum că inculpata nu a comis infracțiunea incriminată, iar instanța de apel greșit a dat o apreciere critică declarațiilor martorilor apărării, precum și afirmațiile că instanța greșit a constatat vinovăția inculpatei L.Gherman și nu a făcut o analiză justă a probelor administrate, nefiind stabilite corect circumstanțele de fapt și de drept.

Referirea părții apărării, precum că vârsta înaintată și starea de șoc a părților vătămate nu pot sta la baza incertitudinilor referitor la data comiterii infracțiunii, nefiind prezentate în sensul dat careva probe, instanța de recurs o respinge ca neîntemeiată, susținând în sensul dat argumentarea instanței de apel, expusă la pct.4.2 al prezentei decizii. Totodată, data comiterii faptei rezultă din declarațiile primare făcute de către G.Cerevatov și M.Milentieva, cât și de inculpata L.Gherman, unde aceștia au declarat și au confirmat că fapta a avut loc la 28.05.2013.

Trimiterea recurentului că încheierea emisă la 01.06.2013 de către ofițerul superior al SP Sîngerei, prin care a fost încetat cazul pe marginea acțiunilor ilegale întreprinse de L.Gherman privind violarea de domiciliu cu aplicarea violenței față de G.Cerevatov și M.Milentieva din lipsă de probe, nu poate fi reținută, deoarece prin raportul de autosesizare

din 10.07.2013 cu privire la săvârșirea infracțiunii, încheierea dată a fost considerată ca fiind neargumentată, dispunându-se ca cazul dat să fie examinat în temeiul art.274 Cod de procedură penală.

În sensul dat, Colegiul reține că fiecărei persoane îi este recunoscut dreptul de a avea un domiciliu și de a trăi în el fără teama unei imixțiuni din partea persoanelor străine. Acest drept este unul constituțional, reglementat de art.29 alin.(2) din Constituție și, din acest punct de vedere, ordinea de drept trebuie respectată, nefiindu-i nimănui permis să o încalce.

Instanța de recurs respinge și argumentele părții apărării, precum că instanța de apel a examinat cauza contrar prevederilor art.81 Cod de procedură penală, pe motiv că după decesul părții vătămate G.Cerevatov, examinarea cauzei a continuat fără recunoașterea și participarea succesorului legal al acestuia, deoarece G.Cerevatov a fost căsătorit, iar potrivit art.1500 Cod de procedură civilă, succesor în urma decesului este soția sa, M.Milentieva, care este parte vătămată în prezenta cauză penală și care a participat la examinarea cauzei.

Concomitent, instanța de recurs conchide că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului, temeiurile de fapt și de drept, care au dus la admiterea apelului declarat de procuror, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417-418 Cod de procedură penală, iar temei pentru casarea acesteia lipsesc.

La aplicarea pedepsei instanța de apel just a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, luând în considerație gradul pericolului social al infracțiunii comise, persoana inculpatei, circumstanțele atenuante și agravante ale cauzei, aplicându-i acesteia o pedeapsă echitabilă, respectându-se prevederile art.61, 75 Cod penal.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În acest context, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul P.Popescu în numele inculpatei, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Popescu Petru în numele inculpatei Gherman Lidia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 martie 2014, în cauza penală în privința acesteia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 21 octombrie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu